

Στις 177 ημέρες εργασίας για το κράτος κλείνει η φορολογική επιβάρυνση του 2023

Βασικά συμπεράσματα:

- Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού, το 2023 εργαστήκαμε για το κράτος 177 ημέρες, 7 ημέρες λιγότερες σε σχέση με το 2022.
- Αν συμπεριλάβουμε το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης, οι ημέρες εργασίας για το κράτος το 2023 ήταν 187, 7 ημέρες λιγότερες σε σχέση με το 2022.
- Τα έσοδα από φόρους και εισφορές είναι αυξημένα κατά 1,9% ως ποσοστό του Καθαρού Εθνικού Εισοδήματος, σε σχέση με την πρόβλεψη του Προγράμματος Σταθερότητας (Απρίλιος 2023), με αποτέλεσμα η φορολογική επιβάρυνση να εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 6 ημέρες εργασίας για το κράτος σε σχέση με τον αρχικό υπολογισμό της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας.

Εισαγωγή: Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας

Η μελέτη Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας που δημοσιεύεται ετησίως από το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών είναι η μέρα που οι Έλληνες φορολογούμενοι θα απελευθερώνονταν από το βάρος των φόρων, αν με τα χρήματα που κέρδιζαν από την εργασία τους έπρεπε, πριν καλύψουν τις δικές τους ανάγκες, να αποπληρώσουν πρώτα. Με άλλο λόγια, επιχειρεί να προσεγγίσει τη φορολογική επιβάρυνση των πολιτών, εφαρμόζοντας την μεθοδολογία του Tax Foundation.¹

Σε κάθε ετήσια μελέτη επιχειρείται η εκτίμηση της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας στην Ελλάδα για τα πρόσφατα έτη και παρουσιάζονται τα απο-

λογιστικά στοιχεία για παλαιότερα έτη. Με βάση τα αναθεωρημένα δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ, είναι διαθέσιμα τα απολογιστικά στοιχεία της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας για τα έτη 1999-2022, ενώ λόγω αυτής της ανανέωσης είναι δυνατό να γίνει μία καλύτερη εκτίμηση και για το 2023 σε σχέση με την προηγούμενη δημοσίευση.²

Πιο συγκεκριμένα, για το έτος 2023 οι νέες εκτιμήσεις των φορολογικών εσόδων είναι διαθέσιμες από την Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού του έτους 2024. Το Γράφημα 1 παρουσιάζει πόσες ημέρες εργάστηκαν για το κράτος οι φορολογούμενοι στην Ελλάδα από το 2019 μέχρι το 2023, σύμφωνα με όσα στοιχεία έχουν δημοσιευθεί από την ΕΛΣΤΑΤ. Τα κρατικά έσοδα της περιόδου, υπολογίζονται από το άθροισμα των στηλών D2 (έμμεσοι φόροι), D5 (άμεσοι φόροι) και 61 (καθαρές κοινωνικές εισφο-

¹ Συντονιστής Ερευνητικών Προγραμμάτων του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών.

¹ [Tax Freedom Day 2019](#).

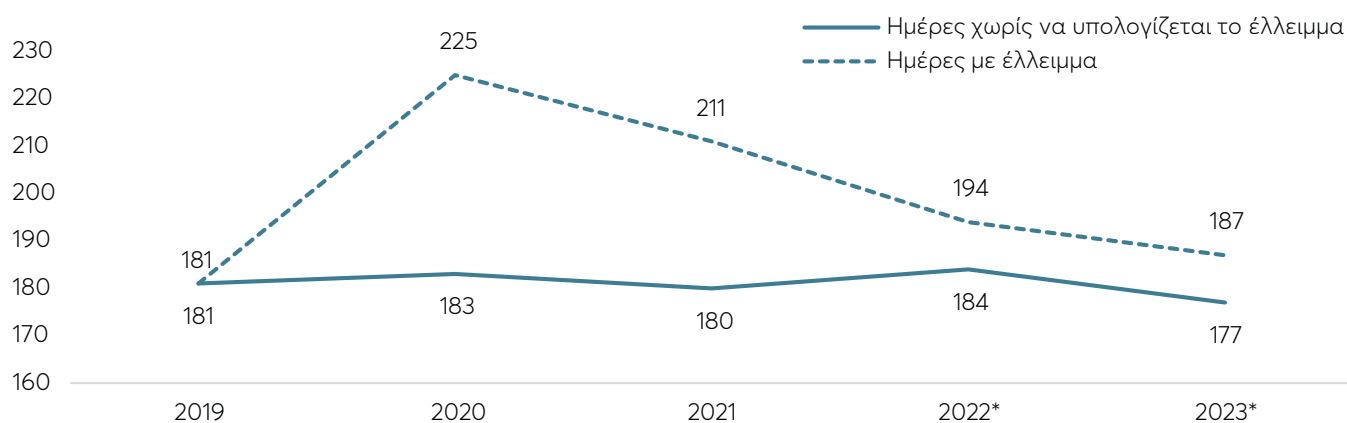
² [Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας 2023 \(Ιούλιος\)](#).

ρές) και D91 (φόροι κεφαλαίου).³ Το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα δίνεται από την ΕΛΣΤΑΤ. Η εκτίμηση που παρουσιάζεται για το έτος 2023 βασίζεται στον του Προϋπολογισμού 2024. Τα έσοδα από τους έμμεσους φόρους εκτιμώνται στα 37,78 δις ευρώ, τους άμεσους στα 23,48 δις ευρώ, τις κοινωνικές εισφορές στα 29,17 δις ευρώ και τους φόρους κεφαλαίου στα 239 εκ. ευρώ.⁴ Το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα για το 2023 αναμένεται να πλησιάσει τα 187 δις ευρώ.⁵ Ακόμη, στο Γράφημα 1 παρουσιάζεται το πόσες ημέρες εργάστηκαν για το κράτος οι φορολογούμενοι στην Ελλάδα, αν υπολογιστεί το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης, το οποίο αντιπροσωπεύει μελλοντικούς φόρους.

Η φορολογική επιβάρυνση βαίνει μειούμενη την περίοδο 2019-2023

Σύμφωνα λοιπόν με τα πιο πρόσφατα απολογιστικά στοιχεία και τις σχετικές εκτιμήσεις, η φορολογική επιβάρυνση βαίνει μειούμενη από το 2020, γεγονός που εξηγείται από τη σταδιακή μείωση φορολογικών συντελεστών και κατάργηση φόρων από το 2019.⁶ Το 2019 οι ημέρες εργασίας για το κράτος ήταν 181, το 2020 ήταν 183 και το 2021 ήταν 180, το 2022 ήταν 184, και το 2023 εκτιμάται ότι θα κλείσει στις 177 ημέρες. Η μειούμενη τάση της φορολογικής επιβάρυνσης είναι ακόμα μεγαλύτερη αν συμπεριλάβουμε το έλλειμμα.

Γράφημα 1. Ημέρες εργασίας για το κράτος 2019-2023 (*εκτιμήσεις).

3 [Τριμηνιαίοι μη χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί Γενικής Κυβέρνησης \(ESA 2010\) \(1ο Τρίμηνο 1999 - 2ο Τρίμηνο 2023\)](#), ΕΛΣΤΑΤ.

4 [Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2024](#), σελ. 110-111 και 181-182.

5 Βάσει της εκτιμώμενης οικονομικής μεγέθυνσης, σύμφωνα με την [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#).

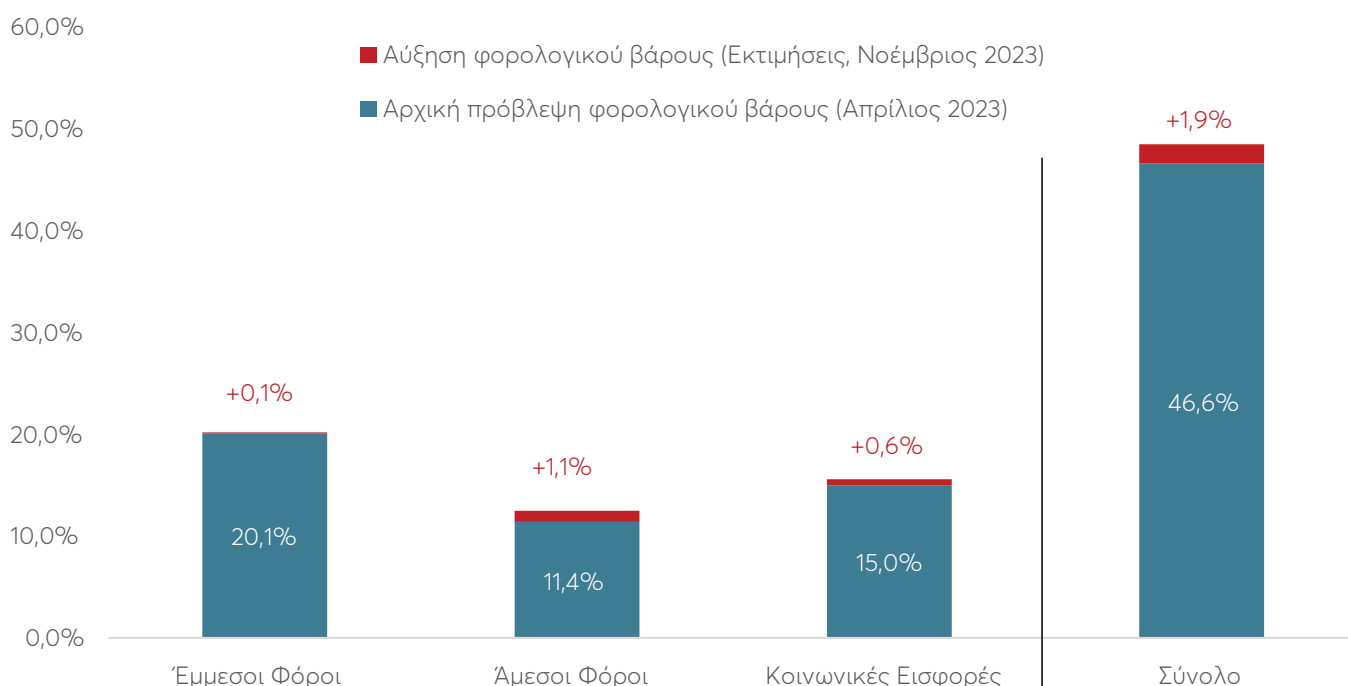
6 Ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά, μειώθηκε ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων [από το 24% το 2020, στο 22% το 2021, μειώθηκε ο συντελεστής προκαταβολής φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων \(που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα\) και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, και απαλλάχθηκαν από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης συγκεκριμένα εισοδήματα \(για τα φορολογικά έτη 2021 και 2022\)](#).

Ο σχεδιασμός της κυβέρνησης: Ποια ήταν η πρόβλεψη για το 2023 και τι εκτιμάται

Για το έτος 2023, η σύγκριση των μεγεθών στα οποία βασίστηκε η αρχική μας εκτίμηση (Πρόγραμμα Σταθερότητας, Απρίλιος 2023)⁷ και οι σημερινές εκτιμήσεις (από την Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2024) αποκαλύπτουν πως τα

έσοδα από έμμεσους φόρους θα είναι αυξημένα κατά 0,1% του Καθαρού Εθνικού Εισοδήματος (ΚΕΕ), τα έσοδα από άμεσους φόρους θα είναι αυξημένα κατά 1,1% του ΚΕΕ, ενώ τα έσοδα από κοινωνικές εισφορές προβλέπεται να είναι αυξημένα κατά 0,6% του ΚΕΕ. Αυτή η αύξηση των φορολογικών εσόδων (1,9% του ΚΕΕ συνολικά) σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό τον Απρίλιο του 2023 αυξάνει την φορολογική επιβάρυνση κατά 6 ημέρες εργασίας για το κράτος (Γράφημα 2).

Γράφημα 2. Φορολογικά έσοδα 2023 (ως % του Καθαρού Εθνικού εισοδήματος), προβλέψεις Απρίλιος 2023 – εκτιμήσεις Νοέμβριος 2023.

7 [Stability Programme of the Hellenic Republic for the period 2024-2026](#), σελ. 18, 4

Το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών είναι η κύρια ανεξάρτητη, μη κρατική, μη κομματική φιλελεύθερη δεξαμενή σκέψης στην Ελλάδα. Έχει τη νομική μορφή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας και έδρα την Αθήνα. Το όραμά μας είναι μια Ελλάδα πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ελευθερίας που παρέχει στους πολίτες της τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να επιδιώξουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους. Ο σκοπός του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών είναι να αυξήσει την επιρροή των φιλελεύθερων προτάσεων και ιδεών στον δημόσιο διάλογο και την πολιτική. Το έργο του περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις και εκδηλώσεις που έχουν ως επίκεντρο την αύξηση της ατομικής ελευθερίας για κάθε πολίτη.

Οι απόψεις που δημοσιεύονται στο κείμενο εκφράζουν τους συντάκτες του και όχι απαραίτητα τον οργανισμό.

ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Στέγη Μάρκου Δραγούμη
Μαιζώνος 38, Αθήνα
T: +30 210 5238373
info@kefim.org

[facebook.com/kefim.org](https://www.facebook.com/kefim.org)

twitter.com/kefim_org

[gr.linkedin.com/company/centerforliberalstudies](https://www.linkedin.com/company/centerforliberalstudies)

[youtube.com/kefim](https://www.youtube.com/kefim)